

MARMARA ÜNİVERSİTESİ ATATÜRK EĞİTİM FAKÜLTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ BÖLÜMÜ PDR ANA BİLİM DALI
2021-22 GÜZ YARIYILI
KÜLTÜRE DUYARLI PSİKOLOJİK DANIŞMA DERSİ İZLENESİ

Dersi Veren: Osman SEZGİN

Telefon: (216) 521 97 97

E-posta: osezgin@marmara.edu.tr, osmansezgin@hotmail.com, osman.sezgin@kalemvakfi.org.tr

Genel Ağ: www.osmansezgin.com

Ders Günü ve Saati: Çarşamba 15:00-16:50

Takvim:

1. **Hafta:** Dersin neden-niçinleri, kazanımları, planının istişaresi, ders izlencesi
2. **Hafta:** Kelime Kavram ve Kuram Olarak Kültür ve PDR İlişkisi:
  - a. Tek tip bir insan psikolojisi söz konusu mu?
  - b. APA ve ICD nedir ne değildir?
  - c. Kültür ve PDR ilişkisinde neden ve niçinler
3. **Hafta:** Kültür ve PDR İlişkisi Nedenleri
  - a. Eğitim ve Eğitime Etki Eden Unsurlar
    - i. Kalıtım, Kalıtım Kanunları
    - ii. Çevre
      1. Fizik Çevre
      2. Sosyo-antropolojik Çevre
      3. Sosyal Çevre
      4. Sanal Çevre
4. **Hafta:** Kuramsal Açıdan Kültür ve PDR İlişkisine Bakış
5. **Hafta:** Kültür, Hars, İrfan

- a. E. Sapir ve E. B. Tylor'a göre kültürün tanımı; Cemil Meriç; Mümtaz Turhan
  - b. Kültürü oluşturan öğeler
    - i. Din, Tarih, Coğrafya, Dil, Duygu, San'at, Örf ve Âdet
    - ii. Kültürün Karakteristiği
  - c. Kültür Değişir mi? Neden ve Niçin? Türleri
  - d. Kültür Değişmesinin Psikoloji Bakımından Tetkiki (İncelenmesi)
6. **Hafta:** Medeniyet nedir? Kültür ve medeniyet birbirinden ayrılır mı?
- a. Ziya Gökalp ve Cumhuriyet Aydınının Algısı ve Eleştirisi
  - b. Küreselleşme, Teknoloji ve "İnsanlık 2.0" Görüşünün Anlaşılması
7. **Hafta:** Çok kültürlü toplumda psikolojik danışma
- a. Çok kültürlü psikolojik danışma ne demektir?
  - b. Kültüre duyarlı psikolojik danışma nedir?
  - c. Çok kültürlü psikolojik danışmanın tarihçesi
  - d. Çok kültürlü psikolojik danışmada zorluklar
8. **Hafta:** *Ara Sınav haftası dolayısıyla ders yapılamayacaktır.*
9. **Hafta:** Ara sınav değerlendirmesi

Kültüre Duyarlı PDR ve Yöntem

- a. Emik bakış açısı ile Avrupa Kökenli Kuzey Amerikalı kültürel değerlere dayalı kuramların baskın oluşu
  - b. Kültürlere duyarlılık
  - c. Kültürel sistemlerin davranışları nasıl yönettiği ve etkilediği
  - d. Etkili kültürlerarası psikolojik danışma hizmetlerini sağlamak
    - i. Etkili kültürlerarası psikolojik danışma hizmetlerini sağlamak için hâlâ geçerli olan beş öneri
10. **Hafta:** Yapılandırmacı Yaklaşım: Çağdaş Psikolojik Danışma Anlayışı ve Uygulamalarını Biçimlendiren Bir Güç
11. **Hafta:** Çeşitli psikolojik danışma kuramlarına kültürel bakış

- a. Kuramın tanımı, Kuram nedir? İyi bir kuramın beş özelliği
- b. Kuramın önemi
- c. Örnek bir uygulama: Psikanalitik kuramlar
  - i. S. Freud, ben ve öteki kültürdeki nefis ve mertebeleri
  - ii. Freud, rüya ve öteki kültürdeki rüya
  - iii. Adler
  - iv. Jung ve Arketip nedir ne değildir? Kültürel Psikoloji Açısından Analizi

12. **Hafta:** Hümanistik kuram ve Carl Rogers kültürel bakış / Varoluşçu psikolojik danışma ve kültürel bakış

13. **Hafta:** Yaşlı nüfusla psikolojik danışma ve kültür

- a. Yaşlılık dönemi
- b. Yaşlıların ihtiyaçları yaşlılarda psikolojik danışma
- c. Psikolojik danışma ve cinsel yönelim: Gey, lezbiyen, biseksüel ve transseksüellerle kültüre duyarlı psikolojik danışma
- d. Psikolojik danışma, maneviyat ve kültüre duyarlı psikolojik danışma

14. **Hafta:** Genel Değerlendirme, Dönemin özeti, geribildirim ve özeleştirisi

Değerlendirme (Puanlamaya dâhil olanlar) :

Vize: Vize sınavı not ağırlığında yasal ölçü geçerlidir. Vize haftasına kadar işlenen bütün konular sorumluluk dâhilindedir.

Final: Dönem boyunca işlenen bütün konuları kapsayacaktır. Final sınavı not ağırlığında yasal ölçü geçerlidir.

*Dönem sonu not ortalaması vize ve finalden alınan notlar ile belirlenecektir.

Gereklilikler :

Derse katılım zorunludur.

Ders sırasında öğrencilerin kameraları açık, mikrofonları kapalı olmalıdır. Söz verildiğinde mikrofonumuzu da açarak katılabilirsiniz. Bu, dersin verimliliği için gereklidir.

Ders hakkında verilecek belgeler www.osmansezgin.com sitesinden yayınlanacaktır. Belgeleritakip etmek öğrencinin sorumluluğundadır.

Dersle ilgili olan veya olmayan her konuda bana rahatlıkla osezgin@marmara.edu.tr adresinden ulaşabilirsiniz.

Tavsiye Edilen Kitaplar ve Faydalanılacak Kaynaklar:

- ψ Gürsen Topses: Rehberlik ve Psikolojik Danışma Kuramlarının Felsefi Temelleri
- ψ Gülşen Büyüksahin Çevik, Kültür Merkezli Psikolojik Danışma: Kuramsal Bir İnceleme
- ψ Yelda Bektaş, Kültüre Duyarlı Psikolojik Danışma Yeterlikleri ve Psikolojik Danışman Eğitimindeki Yeri
- ψ D. Yelda Kağnıcı, Çok Kültürlü Psikolojik Danışma Eğitiminin Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Lisans Programlarına Yerleştirilmesi
- ψ Sevgi Sezer, Çok Kültürlü Psikolojik Danışma Dersinin PDR Öğrencilerinin Çok Kültürlü Bakış Açılımları Üzerindeki Etkisi
- ψ Özlem Kararırmak, Gül Aydın, Yapılandırmacı Yaklaşım: Çağdaş Psikolojik Danışma Anlayışını ve Uygulamalarını Biçimlendiren Bir Güç
- ψ Özlem Kararırmak, Tinsel Anlayışın Psikolojik Danışmadaki Rolü
- ψ Emre Umucu, Nilüfer Voltan Acar, Grupla Psikolojik Danışma Sürecinde Direnç Ögesi Olan Kültürel Etmenlere Psikolojik Danışmanın Müdahalesi
- ψ Neslihan Güçlücan, Psikolojik Danışmanların Kültürel Duyarlılık Algılarının Demografik ve Meslekî Değişkenler Açısından İncelenmesi
- ψ Osman Sezgin, Kültüre Duyarlı Psikolojik Danışma Dersi Notları.
- ψ Philip K. Bock, İnsan Davranışının Kültürel Temelleri
- ψ Richerd Gerrig ve Philip Zimbardo; Psikolojiye Giriş: Psikoloji ve Yaşam.
- ψ Sezgin, O. ve Sezgin, A. S. (2011). Psiko-sosyal açıdan küreselleşme, empoze kültür ve davranışa yansımaları. Kalem Eğitim ve İnsan Bilimleri Dergisi, 1(1), 91-122.
- ψ Cemil Meriç, Kültürden İrfana.
- ψ Edgar Moran, Geleceğin Eğitimi İçin Gerekli Yedi Bilgi.
- ψ Samuel Gladding, Psikolojik Danışma.
- ψ Mümtaz Turhan, Kültür Değişimleri.
- ψ Kemal Sayar, Kültür ve Ruh Sağlığı.
- ψ Neil Postman, Çocukluğun Yokluğu.

- ψ Neil Postman, Televizyon Öldüren Eğlence.
- ψ Daniel Cervone, Kişilik Psikolojisi Kuram ve Araştırma.
- ψ Manfred Spitzer/Brendan A. Maher, Felsefe ve Psikopatoloji.
- ψ Erol Göka, Felsefe ve Psikiyatri.
- ψ Yıldız Kuzgun, Kendini Gerçekleştirme
- ψ Deniz Çalık, Özge Pelin Çınar, Geçmişten Günümüze Bilgi Yaklaşımları Bilgi Toplumu ve İnternet
- ψ Müfit Selim Saruhan, İslam Filozof ve Düşünürlerinde Ölüm Korkusu ve Tedavisi
- ψ Sevgi Sezer, Pelin Saya, Gelişimsel Açıdan Ölüm Kavramı
- ψ Olcay Tüzün, Kemal Sayar, Bağlanma Kuramı ve Psikopatoloji
- ψ Sermin Kesebir, Semine Özdoğan Kavzoğlu, Mehmet Fatih Üstündağ, Bağlanma ve Psikopatoloji
- ψ Özgür Erdur Baker, Psikolojik Danışma ve Kültürel Faktörler